Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004143

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №86-ас від 28.08.2026 про видачу диплома доктора філософії

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федяй Ярослав Ігорович
2. Yaroslav I. Fediai

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-1022-2100

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 04-08-2026

Спеціальність за освітою: Телекомунікації та радіотехніка

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14796

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.57, 06.71.05, 06.73.75, 06.81.12

Тема дисертації:

1. Формування системи фінансового контролінгу агропромислових підприємств в умовах цифрової економіки

2. Development of a financial control system for agro-industrial enterprises in the digital economy

Реферат/анотація:

1. У сучасних умовах система фінансового контролінгу відіграє одну з ключових ролей у розвитку агропромислових підприємств, особливо у функціонуванні їхньої системи управління. Це, своєю чергою, істотно впливає на ефективність діяльності зазначених суб'єктів господарювання, рівень їхньої фінансової стійкості та можливість забезпечення конкурентоспроможності в умовах становлення цифрової економіки. Саме сучасні цифрові технології формують нові можливості для розвитку такої системи. Використання цих технологій дає змогу значно підвищити ефективність процесів збору, обробки, аналізу та зберігання інформаційних ресурсів щодо всіх бізнес-процесів і управлінських механізмів, які функціонують у межах конкретного агропромислового підприємства. Окреслене обумовлює необхідність поглиблення наукових положень щодо трансформації сформованих систем фінансового контролінгу агропромислових підприємств в умовах цифрової економіки, тобто на основі поступового впровадження сучасних інформаційних інновацій у систему їх стратегічного управління. Дисертація складається з трьох розділів. У

першому розділі дисертаційної роботи основну увагу приділено обґрунтуванню сутності фінансового контролінгу, визначенню його функцій та характеристиці ролі у системі управління підприємством. Також розглянуто сутність системи фінансового контролінгу агропромислового підприємства, особливості її формування та функціонування в умовах цифрової економіки. У другому розділі роботи увагу сфокусовано на аналізі сучасних тенденцій розвитку агропромислових підприємств в Україні та дослідженні їхнього фінансового стану. Крім того, проведено аналіз сучасних тенденцій цифрової трансформації зазначених підприємств, що у підсумку дало можливість виокремити основні перешкоди формування та трансформації систем фінансового контролінгу цих суб'єктів господарювання в умовах цифрової економіки. У третьому розділі досліджено фінансові ризики цифрового розвитку агропромислових підприємств, розглянуто особливості формування моделі системи цифрового фінансового контролінгу агропромислових підприємств, а також описано механізм упровадження такої моделі з урахуванням сучасних викликів і новітніх трансформаційних процесів у функціонуванні систем фінансового менеджменту зазначених підприємств. Зокрема у дисертації поглиблено понятійно-категоріальний апарат фінансової науки у частині уточнення змісту категорії «фінансовий контролінг агропромислового підприємства», що, на відміну від існуючих підходів, реалізовано через детальний аналіз сутності дефініцій «контролінг», «фінансовий контролінг», а також визначення специфічних рис господарської діяльності агропромислових підприємств. Запропоновано розглядати фінансовий контролінг агропромислового підприємства як складну підсистему фінансового менеджменту суб'єкта господарювання, що здійснює сільськогосподарську діяльність та виробництво агропромислової продукції, яка спрямована на забезпечення фінансовими ресурсами його стратегічного розвитку на основі організації ефективно функціонуючої системи збору, аналізу та обробки інформаційних ресурсів, що характеризують результати управління активами, капіталом, грошовими потоками, інвестиціями та іншими аспектами фінансово-господарської діяльності такого суб'єкта. Поглиблено теоретико-прикладні положення щодо функціонування та трансформації системи фінансового контролінгу агропромислового підприємства, що реалізовано через детальний аналіз ролі такої системи у забезпеченні ефективності фінансового менеджменту та виокремлення причин використання концепції фінансового контролінгу у діяльності агропромислових підприємств. Використання отриманих результатів дослідження дозволило обґрунтувати зміст системи фінансового контролінгу агропромислового підприємства, визначити її ключові компоненти, суб'єктів та процеси, які відбуваються в її межах, і спрямовані на формування та прийняття управлінських рішень на основі збору, аналізу й обробки інформаційних ресурсів щодо всіх аспектів господарської діяльності підприємства, а також описати концептуальні засади функціонування механізму трансформації зазначеної системи в умовах цифрової економіки. Розроблено методичні положення до оцінювання стану функціонування системи фінансового контролінгу агропромислового підприємства, які на відміну від існуючих концепцій, розширені пропозицією використання інтегрального індексу для оцінки зазначеного стану. Запропоновано інтегральний індекс розвитку системи фінансового контролінгу агропромислового підприємства визначати через розрахунок сукупності таких субіндексів: фінансової стійкості, бюджетування, цифровізації, інформаційного забезпечення, ефективності. Використання зазначеної методики дало можливість у подальшому розробити окремі стратегічні напрямки розвитку системи фінансового контролінгу агропромислового підприємства з урахуванням її поточного стану та внутрішнього потенціалу такого підприємства до цифрової трансформації.

2. In today's environment, the financial controlling system plays a key role in the development of agribusinesses, particularly in the functioning of their management systems. This, in turn, has a significant impact on the operational efficiency of these businesses, their financial stability and their ability to remain competitive in the emerging digital economy. It is modern digital technologies that are creating new opportunities for the development of this system. The use of these technologies makes it possible to significantly improve the efficiency of the processes involved in the collection, processing, analysis and storage of information resources relating to all business processes and management mechanisms operating within a specific agribusiness enterprise. This necessitates a more in-depth examination of the theoretical framework regarding the transformation of existing financial control systems in agro-industrial enterprises within the context of the digital economy, namely through

the gradual integration of modern information technologies into their strategic management systems. The thesis consists of three Chapters. Chapter 3 of the Thesis focuses primarily on defining the nature of financial controlling, identifying its functions, and describing its role within the enterprise management system. The essence of the financial controlling system in an agro-industrial enterprise, as well as the specific features of its development and operation in the context of the digital economy, are also examined. Chapter 2 of the Thesis focuses on analysing current trends in the development of agribusiness enterprises in Ukraine and examining their financial position. In addition, an analysis was carried out of current trends in the digital transformation of these enterprises, which ultimately made it possible to identify the main obstacles to the development and transformation of these businesses' financial controlling systems in the context of the digital economy. Th Chapter 3 examines the financial risks associated with the digital transformation of agribusinesses, explores the specific features of developing a digital financial controlling model for such enterprises, and describes the mechanism for implementing such a model, taking into account current challenges and the latest transformational processes in the functioning of these enterprises' financial management systems. In particular, the Thesis provides an in-depth examination of the conceptual and categorical framework of financial science with regard to clarifying the meaning of the category 'financial controlling of an agro-industrial enterprise'; unlike existing approaches, this is achieved through a detailed analysis of the essence of the definitions of 'controlling', 'financial controlling', as well as the identification of the specific features of the economic activity of agro-industrial enterprises. It is proposed to consider the financial controlling of an agro-industrial enterprise as a complex subsystem of the financial management of a business entity engaged in agricultural activities and the production of agro-industrial products, aimed at providing financial resources for its strategic development based on the organisation of an effectively functioning system for the collection, analysis and processing of information resources characterising the results of the management of assets, capital, cash flows, investments and other aspects of the financial and economic activities of such an entity. The theoretical and practical aspects of the functioning and transformation of the financial controlling system in agro-industrial enterprises have been explored in depth, through a detailed analysis of the role such a system plays in ensuring the effectiveness of financial management and an examination of the reasons for applying the concept of financial controlling in the operations of agro-industrial enterprises. The use of the research findings made it possible to substantiate the content of the financial controlling system of an agro-industrial enterprise, identify its key components, the entities and processes occurring within it, which are aimed at formulating and making management decisions based on the collection, analysis, and processing of information resources regarding all aspects of the enterprise's economic activity, as well as to describe the conceptual foundations for the functioning of the mechanism for transforming this system in the context of the digital economy. Methodological guidelines have been developed for assessing the operational status of a financial controlling system at an agro-industrial enterprise; unlike existing concepts, these guidelines include a proposal to use an integrated index for evaluating this status.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Dubyna M., Verbivska L., Shyshkina O., Los A., Fediai Y. Innovative Development and Investment Advancement of Industrial Enterprises in Deriving Conditions of Digital Economy. Pacific Business Review International. 2024. Volume 17 Issue 4. Pp. 40-49 https://www.pbr.co.in/2024/2024_month/October/4.pdf

- 2. Кальченко О. М., Садчикова І. В., Федяй Я. І. Роль автоматизованих інформаційних систем у забезпеченні ефективності фінансового контролінгу підприємств. Науковий вісник Полісся. 2023. № 1(26). С. 154–164 https://ir.stu.cn.ua/server/api/core/bitstreams/b9d4dafb-cd21-4a0f-94e6-a61f627565f6/content
- 3. Дубина М. В., Федяй Я. І. Фінансові ризики інноваційного розвитку агропромислового підприємства. Успіхи і досягнення у науці. 2025. № 1(11). С. 922–934. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1(11)-922-934
- 4. Федяй Я. І. Фінансовий контролінг: сутність, функції та роль в управлінні підприємством. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2025. № 3(43). С. 431–446. DOI: https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3(43)-431-446
- 5. Дубина М. В., Кальченко О. М., Федяй Я. І. Теоретико-прикладні аспекти функціонування та трансформації системи фінансового контролінгу агропромислових підприємств. European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation. 2025. № 4(18). С. 34-47. DOI: http://doi.org/10.32750/2025-0404
- 6. Кальченко О. М., Федяй Я. І., Данилович В. В. Управлінська звітність в системі внутрішнього фінансового контролю підприємств. Юність науки – 2024: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24–26 квітня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 78–80
- 7. Федяй Я. І. Морально-етичні аспекти функціонування системи фінансового контролінгу на підприємствах. Юність науки – 2024: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24–26 квітня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 683–685
- 8. Федяй Я. І. Сутність та особливості забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку промислових підприємств. Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 28 листопада 2024 р. Кропивницький : ЦНТУ, 2024. С. 85–88
- 9. Федяй Я. І. Сутність та особливості формування фінансових ризиків інноваційного розвитку агропромислового підприємства. Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 6–7 березня 2025 року. Вінниця : ВНТУ, 2025. С. 170–171
- 10. Федяй Я. І. Сутність та функції фінансового контролінгу. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 15 жовтня 2025 р.). Київ : ДУІКТ, 2025. С. 674–677
- 11. Кальченко О. М., Федяй Я. І. Особливості фінансової діяльності агропромислових підприємств. Актуальні проблеми фінансової системи України : матеріали XXII міжнародної науково-практичної конференції, Черкаський державний технологічний університет, 20 листопада 2025 р. Черкаси, 2025. С. 105–108

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кальченко Ольга Миколаївна

2. Olha M. Kalchenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7120-9843

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тульчинська Світлана Олександрівна

2. Svitlana O. Tulchynska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1409-3848

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0849-057X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацьків Володимир Володимирович

2. Volodymyr V. Matskiv

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3031-7060

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шадура-Никипорець Наталія Тимофіївна

2. Nataliya T. Shadura-Nykyporetc

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7990-0105

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Забаштанський Максим Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Забаштанський Максим Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лисенко Наталія Володимирівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

